

ELS EN HAAR VRIENDINNEN DOEN HET MET MINDER

Kunnen wij leven van een habbekrats?

Els (42) en haar vriendinnen hebben een project gestart. Ze moeten twee maanden lang proberen rond te komen van € 2,50 per persoon per dag. Op die manier kunnen ze zich beter bewust worden van wat ze nou precies uitgeven per maand. Maar of dit ook zo'n goed plan is?

Tekst: Astrid Krijgsman

Karin, Vivian en Marieke zijn mijn beste vriendinnen. Tien jaar geleden, alle vier hoogzwanger, leerden wij elkaar kennen tijdens het zwangerschapswemmen. Na afloop zaten we nog uren in het zwembadcafé te kletsen en wisselden alle zwangerschapskwaaltjes uit die we maar konden verzinnen. Ik keek iedere week enorm uit naar mijn zwemuurtje. Het zwemmen zelf kon mij gestolen worden, maar het kletsen met de meiden, dat vond ik zo gezellig.

Na de geboortes van onze kinderen bleven we contact houden. Iedere week hielden we een kletsochtend en dat is de afgelopen jaren zo gebleven. Regelmatig maakten we plannen om er in het weekend op uit te gaan en we ondernamen dan de meest gekke dingen. Na een paar jaar vriendschap hadden we een gezamenlijke spaarrekening geopend waar we voor onze uitstapjes op spaarden. Zo gingen we eens naar een Griekse kookcursus, omdat Karin dat zo graag wilde. Tien weken lang leerden we Griekse gerechten maken en probeerden we ze thuis op elkaar uit. Vivian wilde zo ontzettend graag eens ballonvaren en ook dat deden we, tegen de zin van Marieke in die enorme hoogtevrees heeft. Ik wilde wel eens naar het casino om roulette te leren spelen. Het was de meest dure avond die we ooit samen doorbrachten, maar we hadden enorme lol. En Marieke wilde cocktails leren maken. Zij sleepte ons mee naar een luguber uitzien café waar we leerden hoe je de meest fantastische cocktails in elkaar flanst. We proefden ze allemaal en dat werd dus de meest lallende avond. En zo deden we telkens iets anders met gegarandeerd heel veel lol op zo'n dag, avond of weekend. We waren alle vier druk met ons gezin en het werk, maar de dinsdagochtenden waren heilig voor ons. Het was tijdens zo'n ochtend dat Karin een heel nieuw thema aansneed. "Ik heb een geweldig leuk idee", zei ze. "Ik heb een boekje gelezen, het heet: *Leven voor een habbekrats* en het gaat over een vrouw die een jaar lang heeft geleefd van één euro per dag."

"O, daar heb ik van gehoord", haakte Marieke in. "Mag ik het van je lenen?"

Karin diepte meteen het boek op uit haar tas. "Ja, natuurlijk. Ik wil dat jullie het allemaal lezen, want ik dacht: hoe gaaf zou het zijn als wij het eens voor een periode zouden proberen?"

We bleven allemaal even stil en Karin maakte gebruik van deze stilte om verder te gaan met haar voorstel. "Het lijkt me leuk om eens een aantal maanden uit te proberen hoe het zal zijn om met

heel weinig geld rond te moeten komen. Ik ben benieuwd hoe creatief we worden. Het is net zoals dat je met een groepje gaat stoppen met roken. Het zal hartstikke leuk zijn."

"Afgezien van het feit dat we niet roken en er dus ook niet mee hoeven te stoppen vind ik het nogal wat. Hoe kun je met een gezin van vier personen, en het gezin van Vivian bestaat zelfs uit vijf personen, voor één euro per dag een verantwoordelijke maaltijd op tafel zetten?" vroeg ik. Want ik vond het meteen een raar plan.

"Ik denk ook niet dat we voor die ene euro moeten kiezen maar voor tweeënhalve euro bijvoorbeeld."

'Wij zijn een stelletje materialistische personen, we weten niet eens waar we ons geld aan uitgeven!'

Dan kom je uit op zeventig euro per week per gezin van vier personen. En daar moet je het dan mee doen."

Ik haalde mijn schouders op. "Zeventig euro klinkt best veel."

"Dat is het ook. Zo moeilijk kan het niet eens zijn", zei Karin.

"Wij hebben alle vier een modaal inkomen. Volgens mij is er niemand van ons die de eindjes iedere maand aan elkaar moet knopen, toch?"

"Nou, ik heb best wel moeite met rondkomen", bekende Marieke. "Ons inkomen is dan wel normaal, maar ik vind het toch best lastig om iedere maand wat over te houden om te sparen."

"Ik heb het wel eens bijgehouden en toen zagen we dat ik twaalfhonderd euro per maand uitgaf naast de vaste lasten", zei ik. "Boodschappen, kleding, de kinderen, dat soort zaken. Maar ik heb niet het idee dat ik geld uitgeef aan onnodige dingen."

"Ik heb geen idee wat ik uitgeef", zei Vivian. "Maar het zal wel ongeveer hetzelfde als Els zijn."

Karin keek ons triomfantelijk aan. "Zie je, het zal goed zijn voor ons om eens wat bewuster met ons geld om te gaan. Zeker in deze tijd. Veel mensen hebben het nu enorm moeilijk." "Het ontgaat mij waarom wij bewuster met ons geld om moeten gaan als er andere mensen zijn die het moeilijk hebben", reageerde Vivian.

"Omdat we een stelletje materialistische personen zijn die niet eens weten waar ons geld blijft. We ge-

Al de eerste week ging ik gigantisch de mist in...

ven uit wat er binnenkomt en denken er verder niet over na. Het zou onze horizon kunnen verbreden." "Hoe had je het dan precies voorgesteld?" vroeg ik aarzelend.

"Dat wij het voor een periode proberen en kijken of we het kunnen."

"Hoe lang?" vroeg Marieke.

"We kunnen toch met twee maanden beginnen?"

"Twee maanden van zeventig euro per week rondkomen?"

"Ja, los van alle vaste lasten dan. Daar hebben we het niet over." Karin zei het heel enthousiast nu ze merkte dat we gingen toehappen. "Het gaat puur om onze extra uitgaven, maar ook de benzine van de auto uiteraard."

'Ik doe dit alleen voor jullie. Ik wil geen spelbreker zijn, maar dit hele plan is volkomen belachelijk!'

"Ja, hoe moet ik dan naar mijn werk? Dat kost bakken vol geld aan benzine. En daar krijg ik reiskosten voor vergoed."

"Oké", gaf Karin toe. "Dan tellen die benzinekosten niet mee."

"En verjaardagen?" vroeg ik. "Caroline is bijna jarig en ze wil graag een fotoestel. Dan is meteen mijn hele weekbudget op."

Karin zuchtte. "Nou, dat dan ook niet."

We begonnen te lachen. Het hele plan begon al goed.

Maar aan het einde van de ochtend, terwijl we allemaal onze tassen en jassen bij elkaar zochten, sloegen we de handen ineen. Deze week zouden we allemaal het boekje lezen en volgende week een concreet plan bedenken.

Ik zag het als een spelletje. Een leuk spel samen met mijn vriendinnen. We hadden tenslotte ook wel eens een paar maanden in de sportschool lopen zweten met zijn vieren. Als een uitdaging. Ook afkomstig van Karin bedacht ik me. We hadden het geen van allen volgehouden omdat het nou eenmaal niet in onze drukke levens paste.

Tijdens het avondeten besprak ik Karins gekke plan met mijn man Ron en onze kinderen: Caroline van tien en Bram van acht.

"Lijkt me geen slecht idee", zei Ron. "Twee maanden

geen kleding kopen zal je goed doen", lachte hij.

"Ik dacht dat we dan deze twee maanden goed kunnen sparen voor onze vakantie. Hebben we meteen ons zakgeld bij elkaar gespaard zonder dat we dat van de spaarrekening hoeven te halen."

"Ik vind het maar een stom plan", zei Caroline. "Waarom zouden we spelen alsof we arm zijn terwijl we dat helemaal niet zijn?"

"Omdat het goed is om ons eens bewust te worden van onze uitgaven en om ons te realiseren hoe goed we het eigenlijk hebben", zei ik wijs tegen haar.

"Dan moet je meteen meerdere maanden doen. Want twee maanden is heel kort", zei Ron. Ik denk dat je de grotere uitgaven nu gewoon gaat uitstellen terwijl, als je écht weinig geld hebt, je daar ook creatieve oplossingen voor moet verzinnen."

Daar had hij wel een punt, maar ik zag het toch niet zitten om dit plan door te zetten en het bijvoorbeeld een jaar lang te moeten volhouden.

"Eerst maar eens twee maanden. Daarna zien we wel weer."

"Betekent het dat we niet zomaar meer een patatje gaan halen?" mengde Bram zich nu ook in het gesprek. "En een dagje weg of naar het zwembad? Doen we dat voorlopig dan ook niet meer?"

"De aankomende maanden inderdaad niet. Maar ik kan aardappeltjes bakken en als we zuinig aan doen, kunnen we wel naar het bos gaan en broodjes meenemen", stelde ik hem gerust.

"Hoe zit het met mijn shag? Dat wil je vast niet betalen van je budget?" riep Ron.

"Dat is wel duur. Stop er meteen mee, joh! Dat scheelt ook veel in de kosten."

Ron bromde, want dit vond hij natuurlijk niet leuk. De week erop kwamen mijn vriendinnen en ik weer samen. Ik had inmiddels het boekje gelezen dat Marieke bij mij in de bus had gegooid en ik had het zeer boeiend gevonden. Deze vrouw, afkomstig uit Engeland, had wel héél sober geleefd. Het grote verschil tussen haar en ons was dat zij alleen was, overal naar toe lifte en de tijd en de mogelijkheden had om allerlei gratis evenementen af te lopen waar ze gratis drankjes kreeg. Voor zover ik wist hadden wij in Nederland niet zoveel gratis evenementen en zeker niet in het dorp waar wij woonden. Ook is het natuurlijk heel anders als je voor één persoon moet koken of voor een gezin met opgroeiende kinderen. Dit bespraken wij toen we bij Marieke zaten. "Daarom denk ik dat onze uitdaging twee maanden moet duren en daarna zien wij wel weer", zei Karin.

We namen alle *ins* en *outs* door van het project en besloten ervoor te gaan. Karin had voor ons kas-

boeken gekocht waarin we onze uitgaven moesten bijhouden. "En dat was meteen de laatste uitspatting die ik me kon veroorloven", lachte ze.

Vivian keek een beetje verdrietig naar het kasboek in haar handen. "Als jullie maar weten dat ik dit alleen doe voor jullie. Ik wil geen spelbreker zijn, maar het hele plan is volkomen belachelijk."

"Ach kom, twee maanden zijn zo om. Het wordt leuk", sprak Marieke haar moed in. En zo begonnen we aan onze uitdaging.

Meteen de eerste week ging ik gigantisch de mist in. Ik was vastbesloten om kruipend door de supermarkt te gaan zoals ik wel eens had gelezen. Op de onderste planken vind je de goedkoopste artikelen. Zo liep ik dus door de supermarkt en lette op de prijzen. Ik had geprobeerd, op advies van Karin, een weekmenu samen te stellen en daar de producten voor in te kopen. Zo hoefde ik maar één keer per week naar de supermarkt en dat scheelde sowieso al veel geld. Met een kar met een inhoud ter waarde van 95 euro liep ik naar mijn auto. Hoe was het mogelijk dat ik zoveel moest betalen terwijl ik zo goed had opgelet wat ik in mijn kar gooide? Ik had de snoep en chips laten staan. Ik had siroop gekocht in plaats van cola en het goedkoopste toiletpapier. Ik had de huismerken gekocht en toch was ik 95 euro kwijt. Ik schreef het in mijn kasboek en stond dus direct al 25 euro in het rood. Dat betekende dat ik volgende week maar 45 euro te besteden had. En mijn buurvrouw was deze week jarig en het was toch wel de gewoonte om elkaar even - op zijn minst - een bloemetje te brengen. Ik belde Karin die in lachen uitbarste toen ze naar mijn relaas luisterde. "Je moet natuurlijk wel naar de goedkopere supermarkt gaan!" zei ze alsof ik ontzettend dom was. "En wat betreft je buurvrouw. Als je bloemen gaat kopen ben je minimaal vijf euro kwijt. Waarom bak je geen cake voor haar? Je koopt voor 85 cent een pak cakemix bij de supermarkt. Boter en eieren heb je vast wel in huis." En dit was het dus. Continu bezig zijn met creatieve oplossingen te bedenken om zo weinig mogelijk geld uit te geven. Bram moest geld hebben voor een voetbalfeestje. Caroline's juf was jarig en ze moest een bijdrage meenemen voor een cadeautje. Er kwamen nog kinderverjaardagen aan waar de kinderen voor uitgenodigd werden en dus geacht werden met een cadeautje op de proppen te komen. Caroline's turnschoenen gingen kapot en ik kon eigenlijk geen tien euro uitgeven aan nieuwe. De schoolfoto's kwam langs. Kosten: 13 euro per kind voor de foto's. Ik werd er superchagrijnig van en zuchtte heel wat af als ik mijn portemonnee moest trekken.

De shampoo was op en ik kocht een goedkoop huismerk. Wasmiddelen waren eigenlijk te duur dus zocht ik alternatieven. Maar ik had vanaf dag één een hekel aan de goedkope shampoo, ik vond de geur van het wasmiddel afschuwelijk en ook het toiletpapier beviel niemand in het gezin. "We zijn echt verwend hè?" zei ik tegen Ron. "Ja, dat merk ik ook. Die tandpasta bijvoorbeeld, die is toch niet te pruimen?"

"Vind ik ook. En wat dacht je van die tomatenpuree uit het onderste vak van de supermarkt? "En die pindakaas!"

We moesten lachen. "We zijn echt door en door verwend."

Was drie weken lang genoeg om te bepalen of het wel of niet leuk was? Moest ik er nu al mee stoppen?

Karin bleef enthousiast. Zij was zo creatief en bleek ook al een tijdje te bezuinigen op gas, licht en brandstof. "We doen dit nu drie weken", zei Vivian, "en ik ben het nu al hartstikke zat. Ik vind het er echt helemaal geen klap aan. Als ik in het winkelcentrum loop kan ik niet even een kop koffie drinken, geen bloemetje meenemen wat ik normaal gesproken iedere week deed, geen leuke theedoeken kopen die in een bak voor de drogisterij liggen. Helemaal niets kan ik meer doen. Mijn zus vroeg of ik meeging naar de sauna en ik moest nee zeggen. Ik vind het brood van één euro echt niet te eten, maar het brood dat ik normaal eet kost het dubbele, dus dat is te duur. En weet je, als ik nu echt arm zou zijn, maar dat ben ik niet. We doen maar net alsof." Marieke en ik knikten. We waren het met Vivian eens. Karin keek een beetje bedremmeld.

Els: 'Ik was vastbesloten om kruipend door de supermarkt te gaan!'

Els: 'In drie weken ben ik veel zuiniger geworden!'

kanten. Het bewust worden van je uitgavenpatroon is ook wel eens goed. En ik kan je zeggen dat ik me op dit moment enorm bewust ben van het feit wat voor onzinnige dingen ik kan kopen. En dat is wel een goed punt."

"Dus je gaat verder, Els?" vroeg Vivian verbaasd. "Nee, ik ga niet verder met dit stomme plan", zei ik nu opstandig. "Want het is van de zotte dat ik niet eens de schoolfoto's van de kinderen kan kopen, omdat dat boven mijn budget gaat. Het is bizar dat we twee dagen geen fruit in huis hebben, omdat het nog geen boodschappendag is en het is nog veel stommer dat ik niet eens een bloemetje voor de buurvrouw kan kopen, terwijl zij altijd voor mij klaarstaat. En dat terwijl ik het wel kan betalen.

Vivian was enorm opgelucht toen ze weer gewoon haar pinpas kon trekken toen ze een leuk bloesje zag

Maar ik wil wel proberen om wat minder toe te geven aan de impulsaankopen. Wat bewuster boodschappen te doen, dat soort dingen. Ik heb tenslotte ontdekt dat ik turnschoentjes ook voor twee euro kan kopen en zo zullen er ongetwijfeld veel meer producten zijn die ergens anders goedkoper zijn. Daar wil ik me wel in verdiepen."

Vivian en Marieke knikten weer en Karin zat er een beetje verslagen bij.

"Het is één groot toneelspel", zei Marieke. "Doen alsof je geen geld hebt."

'Dus je gaat ermee door?'

"Ik stop ermee", deelde Vivian mee. Als jij het zo graag wilt doen dan krijg je van mij alle steun, maar ik doe niet meer mee."

Marieke haakte meteen in: "Ik stop ook."

Ik twijfelde. Was drie weken wel genoeg om al te bepalen of het wel of niet leuk was?

Karin keek mij vragend aan. "Ik weet het niet hoor. Ik ben het volkomen met Viv eens, maar ik zie ook wel andere

"Ja maar, stel je nu voor dat je man zijn baan kwijt raakt. Dan moet je wel."

"Ja, dan moet je wel, maar dan is de situatie natuurlijk heel anders."

Dus zo strandde ons project al na drie weken. Maar het waren wel leerzame weken geweest, waarin we weer wat meer inzicht in onszelf hebben gekregen en in elkaar. Karin is doorgedaan. Zij komt tegenwoordig niet meer met een gekochte appeltaart of bosjes bloemen aanzetten, maar zoekt altijd naar leuke, creatieve manieren om zo weinig mogelijk geld uit te geven. Wij steunen haar daarin en vinden het superknop van haar. Ze vindt het jammer dat wij niet meer meedoen, maar begrijpt onze beweegredenen ook wel. Gelukkig spaart ze nog steeds mee met onze gezamenlijke uitstapjespot. Vivian en Marieke geven weer geld uit als normaal. Vivian was zelfs enorm opgelucht toen ze weer gewoon haar pinpas kon trekken bij het zien van een leuk bloesje.

En ik? Ik merk dat deze drie weken mij heel erg veel hebben opgeleverd. Ik ben veel zuiniger geworden en heb de goedkope supermarkt ontdekt. Oké, voor ons geen goedkope huismerkshampoos en schuurpapier op het toilet meer, maar wel de haarverf van het huismerk want die voldoet prima. Geen goedkope pindakaas, maar wel groentes van de boer hier even verderop. Dat scheelt echt bakken met geld en het is nog beter ook.

Niet meer overal lunch kopen als we een dagje weg zijn met het gezin, maar gewoon een zak broodjes meenemen. Ja, we sparen nu best veel. Slechts drie weken hebben wij nodig gehad om dit ervan te leren en dat is toch best een goed resultaat. De leukste en gezondste bijkomstigheid is dat Ron is gestopt met roken.

Ik ben benieuwd naar het volgende plan dat we met ons vriendinnengroepje gaan ondernemen. Ik hoorde Marieke laatst klagen over haar gewicht, dus grote kans dat ze een aantal Sonja Bakker-weken wil gaan invoeren. Leuk om met z'n allen te doen, want dan doe ik uiteraard ook mee! ■

Kun jij je vinden in het verhaal van Els? Of juist niet? Mail naar redactie@mijngeheim.nl o.v.v. '0938 Els' of stuur een brief naar Redactie Mijn Geheim, Postbus 100, 5126 ZJ Gilze. Je kunt ook contact met ons opnemen via www.mijngeheim.nl.